

PROCESUL DE ÎNVĂȚARE ONLINE – BUNE PRACTICI ÎN DEMERSUL EDUCATIV AL ELEVILOR CU C.E.S.

GRIGORE AMALIA

CENTRUL ȘCOLAR DE EDUCAȚIE INCLUZIVĂ „SFÂNTUL NICOLAE”,
CÂMPULUNG, ARGEȘ

În marea paletă tipologică și diversă a domeniului psihopedagogiei speciale, concentrată din ce în ce mai intens asupra găsirii, implementării și facilitării traseului educativ-instructiv al evului cu nevoi educative speciale (CES) sau cu diferite afecțiuni în planul cognitiv, auditiv, vizual sau al motricității, obiectivul - cheie este evidențiat de tot ceea ce reprezintă intervenția în diferitele stadii și etape, de la terapie, recuperare, la instruire graduală, având misiunea clară de a putea facilita parcursul inițiat de aceștia.

Astfel, cadrul conceptual al psihopedagogiei speciale se îndreaptă cu predilecție asupra aplicării acelor servicii axate pe dezvoltarea, menținerea și asistența elevilor cu cerințe educative speciale (CES) și asigurarea acelui suport moral și social care să favorizeze integrarea cât și evitarea și prevenirea barierelor societale, de la excludere, discriminare, la violență verbală sau fizică.

De asemenea, o serie de acțiuni practice trebuie întemeiate și gestionate cu maximă atenția de cadrele didactice specializate care se confruntă cu diverse provocări în facilitarea procesului anevoios de învățare acestor elevi, cărora le trebuie insuflată, în permanență, acea dorință și capacitatea de a nu se simți diferiți sau marginalizați de mediul în care trăiesc. Printre aceste importante căi de acces educațional, conform lui Gherguț (2005) și Roșan (2015) se numără:

- prezentarea sistematică a diferitelor categorii de elevi cu nevoi speciale;
- creionarea unui sistem diferențiat în funcție de tulburările, deficiențele manifestate;
- prezentarea și analizarea detaliată a procesului complex terapeutic și recuperator al acestor elevi;
- alegerea acelui set de metode, strategii, instrumente didactice de predare - învățare-instruire adecvate;
- monitorizarea activă a evoluției în termeni de adaptare, învățare etapizată a elevilor cu cerințe speciale, precum și elaborarea de programe personalizate de intervenție în care se regăsesc principalele particularități specifice ale activității desfășurate de elevi.

În această direcție, se înscrie și concepția enunțată de Emil Verza (2011), potrivit căreia, prin realizarea de programe terapeutice și instructive concrete și etapizate, elevii cu deficiență mintală severă, solicită un plan de integrare foarte dificil și riscant, însă se poate finaliza cu recuperări în sfera de independență și crearea unor deprinderi elementare atent monitorizate și evaluate.

Astfel spus, a lucra într-un centru școlar de educație incluzivă, și mai ales cu elevii cu cerințe educaționale speciale impune o pregătire minuțioasă, dar și o pregătire destul de ridicată. De asemenea, metodele didactice elaborate trebuie să fie în permanentă concordanță și adaptare cu specificul învățării acestor elevi. Totodată, strategiile didactice folosite trebuie

să fie în concordanță cu specificul de învățare al acestora, dar și create în spiritul de a contribui la eficientizarea demersului educativ inițiat

În urma experienței acumulate în acest domeniu complex de învățământ, am înțeles că educația și procesul de învățare rămân principalele elemente definitorii și esențiale, mai ales în cazul acestor elevi cu deficiențe mintale, care pe lângă predarea deprinderilor principale, contează foarte mult și manifestarea și acordarea aceluși sprijin, motivația de a continua și de a înțelege ca aceștia trebuie să fie îndrumați și să le fie oferită dragoste și încredere.

Din dorința de a fi cât mai conectată ca profesor la problemele și particularitățile învățării elevilor cu deficiențe mintale grave, cât și ținând cont de tranziția spre adaptarea procesului instructiv-educativ în mediul online, o bună practică în facilitarea demersului educativ în rândul acestor elevii este sugerată de jocul didactic, înțeles ca o esențială alternativă didactică în procesul de învățare.

Prin jocul didactic, profesorul de psihopedagogie specială poate să contribuie cât se poate mai în adâncime asupra formării acelor deprinderi esențiale pentru acești elevi, precum cititul, scrisul, operațiile numerice, motricitatea, etc. De asemenea, jocul posedă o serie de funcții, atribute și particularități ce au menirea de a crea o multitudine de avantaje în procesul de învățare, precum : facilitarea comunicării, creionarea spiritului de echipă, sau pur și simplu, jocul poate fi văzut ca acea terapie educațională în mai multe faze.

Ținând cont de contextul pandemic și procesul de învățare în mediul online, pentru elevii cu deficiențe mintale severe, profunde și/sau asociate din clasa a I-a, în cadrul disciplinei **Abilități de comunicare și limbaj**, din aria curriculară, *Limbă și comunicare*, am desfășurat următoarea activitate didactică:

- (1) **TITLUL ACTIVITĂȚII** : Exerciții de rupere și lipire a hârtiei - **PARA**
- (2) **COMPETENȚE GENERALE** : Formulare de mesaje simple și/sau prin metode alternative și augmentative de comunicare în contexte familiare.
- (3) **SCOPUL ACTIVITĂȚII**: Formarea deprinderilor de lucru folosind resurse variate.
- (4) **OBIECTIVE OPERAȚIONALE**:

Pentru prezenta activitate, mi-am propus următoarele obiective, astfel încât, la sfârșitul lecției, elevii să fie capabili să:

- să identifice materialele de lucru;
- să utilizeze operații simple de lucru ,rupere și lipire;
- să rupă bucăți de hârtie glasă privind culoarea specifică fructului ales;
- să lipească bucățile de hârtie în conturul șablonului.

(5) **DESCRIEREA ACTIVITĂȚII**:

Aflându-ne în anotimpul toamna, evidențiat de roadele bogate, de schimbările din natură, mi-am propus să creionez o activitate centrată pe ruperea și lipirea de hârtie glasă pentru fructul, **PARA**, reprezentativ acestui anotimp. Metoda aleasă a fost cea de instruire didactică și joc didactic pe bază de demonstrație empirică, sistematizată prin crearea unui filmuleț educativ, dat de o serie de secvențe punctuale, precum:

- prezentarea scopului lecției și motivația lecției;
- captarea atenției, realizată prin lecturarea unei poezii tematice;
- evidențierea materialelor didactice (șablon, hârtie glasă de diverse culori. carton colorat, creion, lipici, foarfece);

- *explicarea și demonstrarea modului de lucru;*
- *realizarea efectivă a lucrării-suport, pe care elevii au avut-o ca model pentru tema propusă.*

Prin urmare, activitatea desfășurată în mediul virtual a putut evidenția într-o manieră interactivă, modernă și ludică această surprindere și nuanțare a lucrului cu elevii cu deficiențe grave, precum și sugerarea de găsire a noi și variate alternative didactice pentru a realiza o activitate spontană, interesantă și atractivă. Reușita activității a fost atinsă prin obținerea feed-back-ului și trimiterea lucrărilor/filmulețelor elevilor clase I, arătând semnificația aparte a acestei *triade între profesor – elev - părinte* surprinsă prin efort, plăcere și deschidere către nou.

Concluzionând, se justifică aplicarea variată a programelor de instruire, îndrumare și educare în cazul elevilor cu diverse forme și grade de intensitate ale deficienței mintale, adevărate promotoare de avantaje și beneficii, atât pe termen scurt, cât mai ales pe termen mediu sau lung. Dintre acestea principalele programe sunt încadrate în sfera terapeutică (menite să controleze manifestările epileptice sau instabilitățile psihomotorii), la cele destinate și îndreptate spre corectarea tulburărilor de limbaj sau la acele programe menite să valorifice cât mai mult potențialul intelectual și aptitudinal al elevului (de exemplu: educație integrată, psihoterapia familiei).

SURSE BIBLIOGRAFICE:

- [1] Ghergut, A. (2005). Sinteze de psihopedagogie specială: Ghid pentru concursuri și examene de obținere a gradelor didactice. Iași: Editura Polirom.
- [2] Roșan, A. (2015). Psihopedagogie specială. Modele de evaluare și intervenție. București: Polirom.
- [3] Verza, E. (2011). Tratat de psihopedagogie specială. București: Editura Universității din București.